

LBRIS

We know
books

Redactare, tehnoredactare: Andreia E. Breaz
Copertă: Salomon Koninck – „Eremitul”, carte poștală
de la începutul sec. XX, editată la Dresda
Colecție: *PROZĂ*
Coordonator colecție: Daniel Baciu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HENTEA, CĂLIN
Vorbe care ne bântuie:
despre actualitatea unor gânduri de-altădată/
Călin Hentea. - Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2023

ISBN 978-630-311-092-9
821.135.1

© Călin Hentea
Toate drepturile sunt rezervate.
Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodușă
fără acordul Editurii și al autorului.

Editura ECOU TRANSILVAN, Cluj-Napoca, 2023
Editor: Nadia Fărcaș
E-mail: office@edituraecou.ro
Telefon: 0745828755; 0364730441
www.edituraecou.ro

Călin Hentea

Vorbe care ne bântuie

Despre actualitatea
unor gânduri de-altădată

Editura Ecou Transilvan
Cluj-Napoca
2023

Calde mulțumiri prietenilor Diana Rotaru și Daniel Nicolescu, ale căror înțelepte sfaturi le-am urmat în alcătuirea acestei cărți.

Cuprins

<i>Lămurire</i>	9
Secția română	11
<i>I pak</i> = și iarăși	11
Pe drumul de costișe	13
Zdrobiți orânduiala	15
Eleve-tribun de școală nouă.....	17
Incorectitudinea politică a pulii	19
Nu știu cum sunt alții	21
Cei mai viteji și mai dreپți dintre traci	23
Locuința lui de vară.....	25
Sunt câțiva morți în oraș.....	27
Discurs politic.....	30
Nașpa! N-ai stil!	32
Actualitatea unor vorbe care ne bântuie	34
Căldură mare, de Bobotează.....	37
Zdreanță și Bubico, europarlamentari	39
Goiță, băiat deștept.....	41
A fost odată.....	43
Riscurile nerăbdării	45
Fiecare cu dorințele lui.....	47
Vindecat și vaccinat.....	49
Iubească-se pe tunuri	51
Ultima noapte de pace, întâia noapte de groază.....	53
Să nu strivim corola de minuni a lumii	55
Leția de uitare	57
C-un sărut, o țuică ș-o slănină	59
Mă cheamă Hanny	61

Rostul râderii la soare	63
O viziune asupra sărutului	65
Tunul de AUR	67
Mărul, plopul și răchita	69
Dacă nu e	71
În vremea lui Ghiță-Vodă	73
Despre foame la oameni și animale	75
Tramvaiul, mahalaua și cișmeaua	77
Primarul și felinarul	79
John Prâslea contra Zmeului Spectre	81
Moștenirea	83
Prețul succesului	86
<i>Mamma mia!</i>	88
Un Rambo mioritic	90
Ciocoii vechi de modă nouă	92
Neica Popii cel Smintit	94
Uitatul rost al cărții	96
Echidistant, ca tăt rumânul imparțial	98
Secția străină	101
<i>Sorry in Love</i>	101
Toți pentru unul, fiecare pentru sine	103
Te iubesc..., eu nici atât	105
Dacă e să fie, atunci poate că nu este	107
Calul și regatul	109
Geopolitica animalelor	111
Vântul ca vânat	113
Nu regret nimic!	115
Nu mă părăsi!	117
Câtă șansă mai are paciulica?	119
Iubirea nu e tot ce ne trebuie	121
Pățaniile unei litere	123
La punctul de frontieră	125
Dacă astăzi	127
<i>Alea Iacta Est</i>	129

Venit. Furat. Trădat	131
<i>Yes, We Can!</i>	133
Sânge, durere, sudoare și lacrimi	135
Circ pe pâine	137
Binele și Patria	139
<i>Ecce Homo presidentialis</i>	141
Imposibila utopie	143
Jason Bourne & Stephen Hawking	145
Amăgitoarea perenitate a clipei	147
Soarta secolului 21	149
Și totuși se încălzește	151
<i>L'État, c'est moi!</i>	153
<i>Note și alte lămuriri</i>	155

Lămurire

Drept este că, până nu demult, am scris poate prea stufos despre istoria propagandei de la noi și din restul lumii. De fiecare dată, am încercat să fiu cât mai precis, mai documentat, mai corect, dar nu și *politically correct*.

Apoi m-am desprins de propagandă, deoarece mi-am dat seama că în zilele noastre ea a devenit un fenomen inconturnabil, așa încât cuprinderea și descifrarea ei nu mai pot fi la îndemâna unui singur om. În același timp, mă bântuie senzația că *non-fiction*-ul din sfera politică sau istorică a devenit din ce în ce mai partizan și mai fluid, fiind contaminat cu sus-pomenita propagandă.

Așa am înțeles că prin *fiction* se pot spune adevăruri mult mai grave și mai adânci, cu efecte poate mai percutante asupra conștiinței oamenilor, decât prin tomuri savante, greu accesibile celor mai mulți. Literatura, muzica, dar și filmele, românești sau străine, îndeosebi cele numite clasice sau cult, oferă multe și pertinente înțelegeri ale realității noastre cea de toate zilele.

Am căutat versuri, propoziții, replici, titluri cât mai cunoscute, de la noi, dar și din lume, scrise acum mulți ani, unele intrate în retorica curentă, pentru a le utiliza ca puncte de pornire într-o construcție țintită spre actualitate. Nici cum nu este

UBRIS | We know books
vorba de o vulgarizare a operelor literare clasice, ci de un imbold spre a le redescoperi și a le înțelege din perspectiva prezentului.

Deoarece am acuta bănuială că suntem foarte ocupați cu ochii în Facebook și pe televiziuni, nemairămânând timp și chef să citim, am socotit că ar fi binevenită o imagine complementară sau în contrapunct cu textul, o secvență vizuală în care umorul, absurdul, ironia, dar și tristețea își au, fiecare, locul lor: o pledoarie pentru perenitatea ilustrațiilor cărților poștale mai noi sau mai vechi.

Desigur, cititorul va fi liber să recunoască sau nu citatul original și să concluzioneze asupra întregii construcții. Un posibil punct de sprijin ar putea fi notele și detaliile lămuritoare din final.

SECȚIA ROMÂNĂ

I pak = și iarăși

Probabil că astfel judele Brașovului citea scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung

(Charles Ooms – „La lecture prohibée”, carte poștală editată la începutul secolului XX de Musée Moderne de Bruxelles)

I pakⁱ, eu, dau știre după cinci sute de ani, za lucrul semenilor mei de sărbătorile iernii, la Crăciun.

I pak, la noi veselie-i mare în popor, cât Covidu' n-are spor. Evropa-i toată roșie de Covid, numa' România-i verde toată. Necazu-i zdravăn la ailalți, jale mare-n opreliști de tăt felul, în vreme ce noi ne vedem de treburile noastre, de sarmale, caltaboș, zaibăr și pălincă d'aia bună, de-ți scapără ochii când o dai peste cap. Întocmai ca-n vechime.

I pak, WhatsApp-ul duduie de urări trimise pe listă, care de care mai lăcrămoase și mai sclivisite, după moda timpului. Dar dacă tot nu ne pupăm și nu ne-mbătăm pe viu, atunci măcar virtualicește să ne veselim, din degețele să ne-nghiontim, până amețim.

I pak, străzile-s pustii acum, dughenele-s închise toate, deoarece tăt românul zace la mese, digerând din greu ceea ce a îngurgitat cu trudă în zilele dinainte. În cele zile, bulucul era fără număr peste tot, iar cozile se-ntindeau nesfârșite la orice, dar mai ales la pâine.

I pak, mâine, cu forțe proaspete și foame neștirbită de atâtea ghiftuieli, asaltul tarabelor se va relua în vederea acoperirii necesarului de consum pentru o noapte întregă de chef și veselie. Dacă tot s-au eliberat spitalele de urgențele covidiene, înseamnă că e loc destul pentru proaspeți indigești, alcoolici și colecști.

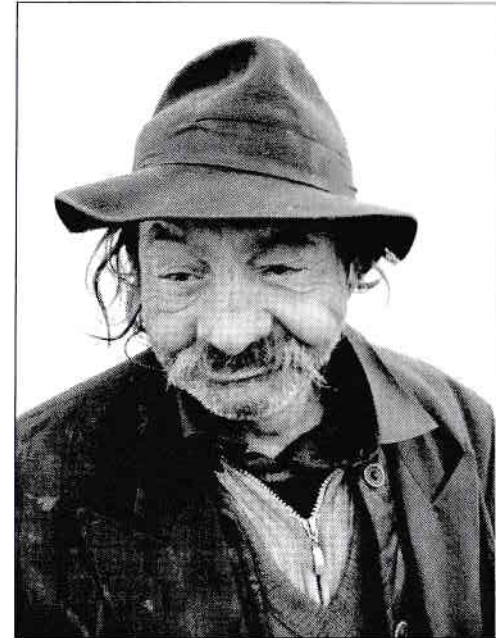
I pak, tot așa, neobosiți și hămesiți până la Sf. Ion. După care n-are decât să vină până și pândalnicul ăla de val omicronian. Om avea atunci de ce să ne văicărim, fiecare la el în casă, cu ochii lipiți de calculator sau beliți în tembelizor pentru a ne dumiri cât de nechibzuiți și hapsâni am fost, în 2021, la fel ca acum cinci sute și mai bine de ani.

I pak...

I pak...

I pak!

Pe drumul de costișe

Învins de o inumană birocrăție digitală guvernamentală.

(Foto: Călin Hentea, Mediaș, 2008)

Pe drumul de costișe ce duce la Vasluiⁱⁱ, venea un om, cu jale zicând în gândul lui: „Mai lungă-mi pare calea acum la-ntors acasă... că vameșii ăștia îm-buibați și haini nu mă lasă... Ceferticat verde n-am, Marișica nu m-ar plăcea cu solzi, cum zâși popa, de testat nu m-am testiculat, că mi-i frică să-mi baje ăia sârmă-n nas, lovele de șpagă n-am de dat, că după aia nu mai am să dau de beut, iar cu formularu' aista PLFⁱⁱⁱ sau PFL, cum i-o zâce, nu prișep neam cum vine treaba cu el...”

- Dar de ce nu v-ați documentat? De ce nu v-ați interesat din timp ce vă trebuie ca să intrați în țară? Aveați toate informațiile necesare pe site-ul guvernului...

- Care site, dom'le? Care guvern, că nu m-a întrebat nimeni de la guvern? Adică să nu mai pot eu intra la mine-n țara mea, că nu mă lasă guvernul' lu' pește?

- E pandemie, domnul meu! E omicron! E spre binele tuturor.

- Ce plandemie, dom'ne? Ce ne tot aburiți cu microanele astea? Eu vreau să merg la mine acasă, la Marișica, după ce-am muncit ca un rob un an de zile. Și asta o să fac, zică ce-o zice guvernul' ăsta al tău, pe care mă piș cu boltă.

- Dvs. veți intra mai întâi în carantină și apoi veți merge frumușel acasă. Asta dacă nu prezentați simptome.

Trosc, se auzi ștampila izbită implacabil pe o biată hârtie.

- Ce cantină dom'le?! Nicio cantină! N-am nicio „simtomă”. Eu atâta știu, că m-așteaptă Marișica și copilașii.

- Domnule sergent, vă rog să vă faceți datoria!

- Huooo! Huooo! Fasciștilor! Labagiilor! Libertateeee!

Zdrobiți orânduiala

Comuna din Paris, 1871: „On fait la barbe ici.”

Protest anti-vaccinare, București, 2021:

„We Don't Need No Education”

(Carte poștală sovietică, editată în 1961)

- Zdrobiți orânduiala cea crudă și nedreaptă^{iv} ce lumea o împarte în vaccinați și nevaccinați! răcni furibund Xena, războinica senatoare, în finalul apoteotice sale interpelări, pe care a avut grijă să o transmită live pe Facebook, ca să nu fie cenzurată de monstruoasa coaliție ce se ridică împotriva-i.

La ieșirea din plen, pe hol, nădușită cum era sărăcuța după atâta stropșeală publică, Xena a fost asaltată de o viguroasă cohortă de ziariști.

- De unde aveți atâta curaj? Nu vă e frică de eventuale represalii din partea puterii?

Identificând dintr-o privire microfonul purtând sigla acelei televiziuni ce-i servea drept portavoce, Xena s-a orientat rapid către aceasta:

- Nici eu nu știu de unde am atâta curaj. Dar nu vedeți că ăștia n-au curaj să-mi facă ceva? Țineți minte de la mine: *We don't need no education!*^v, după care, profitând de a sa impetuoasă masă corporală, Xena a spart zidul insistențelor gazetărești.

La celălalt capăt al holului, o altă ambuscadă de presă, la fel de impertinentă, l-a țintuit pe șeful Marelui Partid cu întrebarea:

- Aveți de gând să luați măsuri împotriva acestui atentat direct al Xenei asupra statului de drept?

- Nu am observat vreun derapaj la sus-numita noastră colegă, a zâmbit șugubățul dolofan. După cum știm cu toții, trăim într-o țară liberă, într-o democrație, în care fiecare este liber să se exprime cu dorește, nu-i așa? a continuat el cu subînțeles. Și apoi, poporul are întotdeauna dreptate, nu-i așa? mai rânji șmecherește politicianul spre turma de jurnaliști, hămesită după o declarație-bombă.

Încercând printr-o eschivă stângace să se strecoare prin masa compactă de microfoane, ștabul cel glumeț a scăpat din buzunarul rupt al pantalonilor săi niște cash mititel, un snop de monede de 50 de bani. Dar nimeni nu s-a aplecat să le ridice.

Elev-tribun de școală nouă

*Eminenke elev-străjer de școală nouă, nebănuind apariția pionierilor comuniști, ce-i vor fura cravata, cămașa, pantalonii, șosetele, și pantofii.
(Carte poștală foto din anii '30)*

Profesorul (*făcând cu ochiul inspectorului, care stă în admirație*): Și cine era Trăian?

Elevul-tribun: El era un om bun!

Profesorul (*emoționat*): Bun, drăguțul ghe el! zic zău lui Dumnezeu, bun!... și cu cine s-au bătut el?